

[Paahol.]

fælleseje. Jeg ved ikke, hvor megen realitet der er i det, om det er et krav, han stiller til andre, eller om det er et krav, han selv vil efterleve; men det vil jo vise sig i udvalget.

Thestrup: Mit parti mener ikke, at de forslag, vi her behandler — forslag til lov om leje, forslag til lov om boligbyggeri, forslag til lov om ekstraordinær grundskyld og ejendomsskyld til kommunen, forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter m. v. og forslag til lov om ændring af folkeforsikringsloven — indeholder en sådan afvikling af restriktionerne på boligmarkedet og statsfinansieringen af boligbyggeriet, som udviklingen og vor økonomiske situation muliggør, og som efter vor opfattelse ville være den bedste vej frem til et boligmarked, hvor en tilstrækkelig boligreserve sikrer et rimeligt huslejeniveau.

Da imidlertid de fremsatte lovforslag på adskillige områder indeholder tanker, hvis realisation mit parti anser for velegnet for at nå det stillede mål, og da vi betragter boligområdet som et så vigtigt område i vort samfund, at afgørende lovændringer nødtigt skulle ske, uden at et overvejende flertal i befolkningen står bag dem, anser vi en forhandling med den høje regering og med de partier, der støtter den, om de stillede forslag for meget påkrævet.

Selv om jeg vel ser, at den højtærede boligminister ikke har sluttet sin fremsættelsestale med en opfordring til forhandling, og selv om jeg såre vel forstår de partipolitiske vanskeligheder, der inden for regeringen og dens partier har været ved at nå frem til de her fremsatte forslag, og den vanskelighed, regeringen følgelig vil have ved at gå ind på ændringer deri, i alt fald ændringer af betydning, er det dog min opfattelse, at vi må kunne få en saglig udvalgsbehandling og en rimelig hensyntagen til velbegrundede indvendinger.

Den højtærede boligminister har i sin fremsættelsestale gjort rede for de følger, som vedtagelsen af huslejestoppet ved den anden verdenskrigs udbrud og fastholdelsen af det næsten lige til nu har fået for vort lands bolig- og byggeforhold.

I mit parti har vi meget tidligt erkendt

huslejestoppets uheldige følger og gang på gang påvist, at tanken om at fastholde huslejeniveauer, der tilhørte en svunden tid, var en umulighed, men man har ikke villet høre på os. Indtil loven af 1951 var der hos socialdemokratiet tanker om at gennemføre en virkelig socialisering af boligmarkedet med nævn og boligministerium som de egentlig bestemmende i udlejningsejendommene og med alt byggeri koncentreret i de sociale boligselskabers hånd. Efter loven af 1951 måtte tanken om at socialisere de gamle ejendomme vist siges at være opgivet, og man koncentrerede sig i stedet for om at erobre nybyggeriet for de sociale selskaber og vedblivende holde lejen nede i den gamle boligmasse. De økonomiske forhold, som vort land kom ind i i 1954, og som i ikke ringe grad skyldtes socialdemokratiets fejlagtige boligpolitik, tvang endelig til i lovene af 1955 at give lejeforhøjelser i den gamle boligmasse og til at begrænse de sociale selskabers kostbare byggeri. Efter lovene af 1955 var det i virkeligheden klart, at vi gik fremad mod en frigørelse fra huslejestoppet og en ligestilling af socialt og privat byggeri, der åbnede muligheder for en konkurrence til gavn for vort samfunds forsyning med boliger, og som fritog staten for de uhyre finansieringsbyrder over for boligbyggeriet, som den tidligere havde haft. De heldige virkninger af 1955-lovene vil ingen, der ærligt vil bedømme situationen, benægte.

Den lovgivning, vi nu står over for, bør derfor efter min mening sigte frem mod frigørelse fra huslejestoppet som sit første mål og mod frigørelse fra statsfinansieringen og ligestillingen af det private og det sociale boligbyggeri som sit andet mål. Med disse to mål som grundlag vil mit parti gerne være med til en moderne boligpolitik, der som yderligere mål sætter sig at komme bort fra de overbefolkede lejligheder og fra de saneringsmodne lejligheder og at skabe bedre, sundere og smukkere forhold at bo under, end vi i almindelighed har nu. Men hvis en sådan politik skal lykkes, må grundlaget være i orden, bolig mangelen må afskaffes. Dette må være vort første mål, mod hvilket vore bestræbelser først og fremmest rettes, selv om vi vel kan begynde allerede nu at arbejde på de andre.

De bestemmelser i de foreliggende lovfor-